

Popeleční středou začíná čtyřicetidenní příprava na Velikonoce – doba postní. Je to doba výjimečná, mnohdy je nazývána dobou *silnou*. Proč ale začínáme ve středu, když pro křesťany je nejdůležitějším dnem v týdnu neděle? Inu, je to prosté: 40 dní postní doby v sobě nezahrnuje neděle, protože ty nejsou chápány jako postní den. Přesunutím začátku postní doby na středu před první postní nedělí se již v minulosti dosáhlo zachování neděle jako nejdůležitějšího dne v týdnu a zůstal i počet čtyřiceti postních dní, který vychází ze zpráv evangelíí o Ježíšově půstu: srov. Mt 4,2; Mk 1,13; Lk 4,2.

S Popeleční středou máme spojeny především dvě skutečnosti: popelec a půst. Až nad našimi hlavami zazní: „*Pamatuj, člověče, že jsi prach a v prach se obrátíš!*“ nebudou se nám možná ta slova líbit, vždyť vyjadřují ne docela příjemnou vyhlídku. Možná budeme raději, když kněz použije druhou formu: „*Čiňte pokání a věřte evangeliu!*“ Jakou symboliku má pro mě popelec? Ne vždy to musí být memento mori (připomínka smrti a konce).

Popele se dříve užívalo i jako čistícího prostředku. Vybízí nás, abychom do postní doby vstoupili vědomě, abychom vzali vážně slova proroka Joela z prvního čtení Popeleční středy: *Roztrhněte svá srdce a ne pouze šaty*. Máme možnost pročistit všechno, co se za celý rok proplížilo do našeho srdce, do našich vztahů s druhými i s Bohem.

Srdce je ale dnes pro nás symbolem a místem lidských citů a vášní, proto nám jeho roztržení evokuje smutek, zkroušenost, utrápený obličej. Víme přece, jak se tváří a chová ten, kdo má zraněné či zlomené srdce. Takto bychom však prorokova slova pochopili mylně. Pro Židy bylo srdce centrem intelektu, myšlení, sídlem vnitřního života. Kdo *roztrhl srdce*, došel ke změně: v myšlení, ve skutcích, v životě.

Popelec nám má tedy připomenout, že dostáváme opět od Boha milost prožít nový začátek, abychom spolu s ním, protože bez něj to opravdu nejde, nasměrovali svůj život tam, kam ukazují směrovky Boží lásky.

Pak i půst budeme prožívat jinak, než jen jako odřeknutí se třeba sladkostí nebo trýznění těla hladovkou, kterou nazýváme dieta. Pravý půst jde z našeho nitra a spočívá v hledání a objevení možností, jak se setkávat s Bohem.

Přejme si a také o to v modlitbě prosme, aby naše letošní postní doba byla časem radostného objevení. Pán po nás nechce ztrápený obličej (srov. Mt 6,16-18), chce, abychom důvěřovali jeho slovu a obrátili celý svůj život k němu (srov. Mk 1,15).

Nechme na závěr promluvit papeže Benedikta XVI.: *Jak důležité je slyšet a přijmout tyto výzvy právě v této naší době! Jsme omezenými tvory, hříšníky, kteří ustavičně potřebují pokání a obrácení. Soudobý člověk, který deklaruje svou totální nezávislost na Bohu, se stává otrokem sebe samého a často se ocitá v neutěšené izolaci. Výzva k obrácení je proto pobídkou k návratu do náruče Boha, něžného a milosrdného Otce, k důvěrnému odevzdání se Mu.*

Postní předpisy:

Postní doba má tři základní pilíře: modlitbu, která vyjadřuje můj vztah k Bohu, sebezápor, kterým pročištujeme vztah k sobě a almužnu, která nás spojuje s druhými lidmi.

Protože půst má vyjadřovat naši touhu po intenzivnějším vztahu s Bohem nejen jednotlivců, ale celého společenství, spojujeme se na začátku Postní doby (na Popeleční středě) a uprostřed Velikonočního tridua (na Velký pátek) společným půstem „zdrženlivosti“ a také „újmý“. „Zdrženlivost“ se vztahuje na maso teplokrevných zvířat, protože byla v tradici vždy považována za určitý komfort v běžné stravě. Ryby byly naopak chápány jako pokrm chudých a půst zdrženlivosti se na ně nevztahuje. Tento půst se týká všech křesťanů od 14 let. Na Popeleční středě a Velký pátek jsou dospělí křesťané (od 18 do 60 let), kteří nejsou nemocní, vázáni také půstem „újmý“, což znamená, že pouze jednou za den se smí najíst do sytosti.

Tento výraz nabídnutí sebe sama Bohu, je také cestou sebeovládání. Mnohde bývá zvykem, že prostředky ušetřené postem shromažďujeme pro nějaký charitativní účel – tzv. Postní almužna.

O postní době jsme povídali s

Svatým Otcem Benediktem XVI., R. D. Petrem Šikulou, rektorem papežské koleje Nepomucenum v Římě,

P. Michalem Němečkem, biskupským vikářem pro pastorační pražské arcidiecéze a P. Anselmem Grünem OSB, katolickým knězem a benediktinským mnichem.

Více můžete najít i na webových stránkách: www.katolik.cz www.vira.cz www.pastorace.cz